Kingdom of Thailand

☞ EDICT OF GOVERNMENT ☜

In order to promote public education and public safety, equal justice for all, a better informed citizenry, the rule of law, world trade and world peace, this legal document is hereby made available on a noncommercial basis, as it is the right of all humans to know and speak the laws that govern them.

TCPS 208-2546 (2003) (Thai): PHIN (VINA)

BLANK PAGE

BRUTUM FULMEN
IGNORANTIA JURIS NON EXCUSAT
PROTECTED BY COPYRIGHT

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
พิณ

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะพิณอีสานที่ทำจากไม้เป็นวัสดุหลัก ไม่ครอบคลุมถึงเครื่องดนตรีชนิดอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ซึง พิณจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นของประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ พิณ หมายถึง เครื่องดนตรีพื้นเมืองอีสานประเภทเครื่องดีดชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยตัวพิณและแผ่นดีดพิณ ตัวพิณทำจากไม้ ส่วนประกอบที่ทำให้เกิดเสียงทำจากไม้ สเตนเลสหรือทองเหลือง โดยคัดเลือกไม้ที่เป็นชนิดและอายุที่เหมาะสม นำมาผึ่งให้แห้ง แล้วแปรรูปเป็นตัวพิณ ขัดมันให้เรียบ ทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม แล้วนำส่วนประกอบที่ทำให้เกิดเสียง ได้แก่ ลูกบิด หย่องหน้า หย่องหลัง ขั้นแบ่งเสียง ตัวสอดสายและสายพิณ มาประกอบกับตัวพิณ มีการเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องได้มาตรฐานตามระบบเสียงดนตรีพื้นเมืองอีสาน และสัมพันธ์กับระดับเสียงของเครื่องดนตรีพื้นเมืองอีสานชนิดอื่น สามารถนำไปบรรเลงในวงดนตรีพื้นเมืองอีสานประเภทต่าง ๆ และบรรเลงตามโอกาสต่าง ๆ ได้จริง ดังรูปที่ ๑

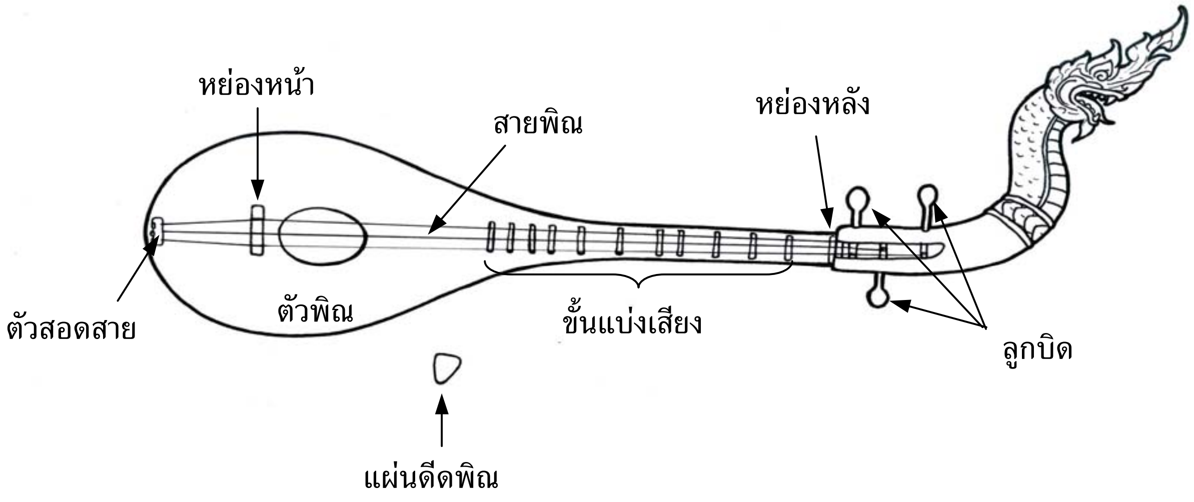

รูปที่ ๑ ตัวอย่างพิณ
(ข้อ ๒.๑)

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ ตัวพิณ

ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง ส่วนหัวมีลักษณะเป็นรูปวงรีหรือคล้ายใบไม้ มีช่องเสียงตรงกลางด้านหน้า ส่วนหางโค้งงอน หรือทำเป็นลวดลายหัวพญานาคหรือหัวหงส์ มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นไปตามลักษณะที่ดีของพิณ ส่วนประกอบที่ทำให้เกิดเสียงต้องครบถ้วน มีคุณภาพดี และอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม

๓.๑.๒ การประกอบ

รอยต่อต้องประณีต ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน

๓.๑.๓ แผ่นดีดพิณ

ต้องทำจากเขาสัตว์ หรือพลาสติก ตัดแต่งให้เหมาะมือ ปลายด้านหนึ่งแหลมมนและมีความยืดหยุ่น

๓.๒ การขัดมันและการเคลือบเงา

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก

๓.๓ การใช้งาน

เมื่อดีดด้วยแผ่นดีดพิณแล้ว ระดับเสียงที่ได้ต้องเป็นระดับเสียงที่ถูกต้องตามระบบเสียงดนตรีพื้นเมืองอีสานสัมพันธ์กันทุกเสียง และต้องไม่กังวานยาวจนเกินไป แต่ละเสียงต้องชัดเจน ไม่แตกพร่า

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุพิณในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับพิณได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุพิณทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น พิณอีสาน

(๒) ขนาดหรือมิติ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

(๔) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา

(๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง พิณที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าพิณรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๓ จึงจะถือว่าพิณรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างพิณต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าพิณรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน

๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบพิณอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ตัวพิณ ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง ส่วนหัวมีลักษณะเป็นรูปวงรีหรือคล้ายใบไม้ มีช่องเสียงตรงกลางด้านหน้า ส่วนหางโค้งงอน หรือทำเป็นลวดลายหัวพญานาคหรือหัวหงส์ มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นไปตามลักษณะที่ดีของพิณ ส่วนประกอบที่ทำให้เกิดเสียงต้องครบถ้วน มีคุณภาพดี และอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม	๔	๓	๒	๑
	การประกอบ รอยต่อต้องประณีต ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน	๔	๓	๒	๑
	แผ่นดีดพิณ ต้องทำจากเขาสัตว์ หรือพลาสติก ตัดแต่งให้เหมาะมือ ปลายด้านหนึ่งแหลมมนและมีความยืดหยุ่น	๔	๓	๒	๑
การขัดมันและการเคลือบเงา	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก	๔	๓	๒	๑
การใช้งาน	เมื่อดีดด้วยแผ่นดีดพิณแล้ว ระดับเสียงที่ได้ต้องเป็นระดับเสียงที่ถูกต้องตามระบบเสียงดนตรีพื้นเมืองอีสาน สัมพันธ์กันทุกเสียง และต้องไม่กังวานยาวจนเกินไป แต่ละเสียงต้องชัดเจน ไม่แตกพร่า	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ